

LMF TEISĖJŲ TEISĖJAVIMO, ATESTAVIMO IR KATEGORIJŲ SUTEIKIMO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nuostatų paskirtis

Šie teisėjų teisėjavimo, atestavimo ir kategorijų suteikimo nuostatai (toliau - **Nuostatai**) apibrėžia reikalavimus visiems Lietuvos muaythai federacijos (toliau - **LMF**) teisėjams bei nustato teisėjų teisėjavimo kriterijus, tvarką, sąlygas, pareigas, klasifikaciją, atestavimą ir kvalifikacinių kategorijų suteikimą. Nuostatai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams bei atitinka nacionalinės federacijos įstatams ir normoms, dera su tarptautinės federacijos teisėjų rengimo ir jų kvalifikacijos kėlimo tendencijomis ir kryptimis.

2. Pagrindinės sąvokos

- 2.1. **Teisėjas** - tam tikrus įgaliojimus per varžybas turintis objektyvus asmuo, labai gerai išmanantis varžybų taisykles, prižiūrintis tų taisyklių laikymąsi ir fiksuojantis sporto rezultatus per varžybas.
- 2.2. **Teisėjas praktikantas** - asmuo, išmanantis sporto šakos pagrindus, mokantis varžybų taisykles, teisėjaujantis pirmuosius metus.
- 2.3. **Teisėjo kategorija** - asmuo, išmanantis sporto šakos pagrindus, mokantis varžybų taisykles ir turintis vienų metų teisėjavimo praktiką.
- 2.4. **Nacionalinės kategorijos teisėjas** - asmuo, išmanantis sporto šakos pagrindus, taisykles ir turintis kelerių metų teisėjavimo praktiką miesto, šalies varžybose.
- 2.5. **Tarptautinės kategorijos teisėjas** - asmuo, gerai teoriškai ir metodiškai pasirengęs vadovauti varžyboms, turintis teisėjavimo patirtį tarptautinėse varžybose.
- 2.6. **Ringo teisėjas** - vienintelis teisėjas, turintis teisę būti ringe kovos metu, tiesiogiai vadovaujantis kovai.
- 2.7. **Šoninis teisėjas** - teisėjas, šalia ringo, stebintis sportininko veiksmus ir vertinantis juos pagal taisykles.
- 2.8. **Teisėjas laikininkas** - teisėjas, chronometru nustatantis kovos laiką.
- 2.9. **Teisėjas pranešėjas** - teisėjas, turintis reikiamą kvalifikaciją, mokantis įtaigiai ir laiku pranešti varžybų dalyviams ir žiūrovams apie varžybų eigą.
- 2.10. **Vyriausiasis varžybų teisėjas** - teisėjas, vadovaujantis varžyboms ir atsakantis už jų pravedimą.
- 2.11. **Teisėjavimas** - pagrindinių sporto teisėjų funkcijų vykdymas prieš ir per varžybas, taip pat joms pasibaigus.
- 2.12. **Varžybų sekretorius** - teisėjas, registruojantis varžybų eigą ir rezultatus.
- 2.13. **Licencija** - sporto šakos teisėjo statusą oficialiai patvirtinantis dokumentas.
- 2.14. **Mokymai** - 2 kartus per metus rengiami seminarai, kurių metu nagrinėjamos teisėjavimo problemos, vykdomi testavimai, kvalifikacijos kėlimo egzaminai.
- 2.15. **Duomenų bankas** - elektroninės anketos pagrindu surinkti duomenys (vardas, pavardė, gimimo data, el. paštas, kontaktinis telefonas, nuotrauka ir t.t.).
- 2.16. **Sporto varžybos** - dviejų ar daugiau sportininkų, komandų, sporto klubų varžymasis pagal iš anksto paskelbtus nuostatus, laikantis tarptautinės sporto šakos federacijos nustatytų taisyklių, turint tikslą nustatyti nugalėtojus, prizininkus.
- 2.17. **Teisėjo veiklos sutartis** - teisėjo ir sporto organizacijos susitarimas, kuriuo teisėjas įsipareigoja, laikydamasis atitinkamos sporto šakos taisyklių ir (ar) varžybų nuostatų, objektyviai prižiūrėti varžybų eigą ir rezultatus, o sporto organizaciją - sudaryti sąlygas teisėjui objektyviai atlikti savo pareigas ir atlyginti už suteiktas pasaugas.
- 2.18. **Varžybų nuostatai** - varžybų organizatoriaus parengtas ir patvirtintas dokumentas, kuriame nurodomas varžybų tikslas ir uždaviniai, vykdymo vieta, laikas, programa, sistema, reikalavimai varžybų dalyviams ir komandoms, nugalėtojų nustatymo būdai ir kita.

3. LMF teisėjų teisėjavimo tikslai ir sąlygos

- 3.1. LMF teisėjų teisėjavimo tikslai - kelti teisėjavimo lygį, paskatinti muaythai bendruomenę aktyviau dalyvauti LMF veikloje, užtikrinti tinkamą ir objektyvų muaythai varžybų teisėjavimą. Mokyti, atestuoti, kelti teisėjų kvalifikaciją, siekiant įgyti teisę atstovauti Lietuvai tarptautiniu lygmeniu.
- 3.2. LMF teisėju gali būti kiekvienas asmuo ne jaunesnis kaip 20 metų amžiaus, pateikęs laisvos formos prašymą bei pateikęs atitinkamą specialųjį teorinį ir praktinį pasirengimą būti muaythai sporto šakos teisėju patvirtinanti dokumentą ir patvirtinęs, jog yra susipažinęs su šiais Nuostatais bei LMF įstatais.
- 3.3. LMF valdyba per 7 dienas po prašymo tapti LMF teisėju gavimo, privalo priimti nutarimą dėl gauto prašymo ir informuoti pareiškėją apie tai raštu ir paskirti jam teisėjo kategoriją.
- 3.4. LMF teisėjas gali laisvai išstoti iš LMF teisėjų, pateikdamas pareiškimą dėl pasitraukimo iš LMF teisėjų, LMF vyriausiajam teisėjui.

II. TEISĖJAVIMAS LMF

4. LMF teisėjų struktūra bei funkcijos

- 4.1. LMF teisėjams vadovauja LMF vyriausiasis teisėjas. Jam nesant visos LMF vyriausiojo teisėjo funkcijas atlieka LMF vyriausiojo teisėjo pavaduotojas.
- 4.2. LMF vyriausiąjį teisėją bei jo pavaduotoją 4 metų laikotarpiui skiria LMF valdyba.
- 4.3. LMF vyriausiasis teisėjas bei jo pavaduotojas vykdo šias funkcijas:
 - 1) akredituoja, vertina ir licencijuoja LMF teisėjus;
 - 2) rūpinasi LMF teisėjų kvalifikacijos kėlimu;
 - 3) organizuoja kasmetinius seminarus susijusius su LMF teisėjų kvalifikacijos kėlimu, tarptautinių ryšių stiprinimu tarp Europos ir pasaulio šalių;
 - 4) paskiria LMF teisėjus tarptautinio lygio varžyboms;
 - 5) atstovauja LMF teisėjų interesus LMF Konferencijoje, IFMA, EMF, WMC ir kitose organizacijose;
 - 6) vykdo LMF teisėjų apskaitą;
 - 7) teikia siūlymus LMF valdybai ir ruošia sprendimų projektus dėl teisėjų kvalifikacinių kategorijų suteikimo.

5. LMF teisėjų kategorijos

LMF yra kvalifikuojamos sekančios teisėjų kategorijos:

- 1) Teisėjo praktikanto kategorija;
- 2) Nacionalinė teisėjo kategorija;
- 3) Tarptautinė (IFMA/EMF) teisėjo kategorija;

6. LMF teisėjų atestavimo ir kategorijų suteikimo tvarka

- 6.1. Kiekvienais metais vykdomas LMF teisėjų atestavimas ir yra išduodama metinė teisėjo veiklos licencija. Ilgiau kaip 1 metus nevykdant teisėjavimo veiklos, metinė teisėjo veiklos licencija neišduodama.
- 6.2. Norint teisėjauti po ilgesnės nei vienu metų pertraukos turi būti vykdomas egzaminavimas.
- 6.3. LMF teisėjų kvalifikacinių kategorijų suteikimas yra pravedamas vieną kartą sezono metu. Jį organizuoja ir vykdo LMF vyriausiasis teisėjas arba jo pavaduotojas.
- 6.4. Kandidatas į aukštesnę kategoriją privalo atitikti kategorijai keliamus reikalavimus.
- 6.5. Kandidatas į tarptautinę kategoriją privalo atitikti tarptautinei kategorijai keliamus reikalavimus.
- 6.6. Išimtiniais atvejais, įvertinus teisėjo teisėjavimo patirtį kitose kovos menų federacijose, LMF vyriausiojo teisėjo sprendimu gali būti suteikiama ir aukštesnė teisėjo kategorija, praleidžiant žemesnes kategorijas. Ši taisyklė netaikoma suteikiant tarptautines kategorijas.

7. LMF teisėjų kvalifikacinių kategorijų suteikimo kriterijai

- 7.1. Teisėjo praktikanto kategorija – suteikiama asmeniui pradedančiam teisėjauti, išklausiuiam įvadinius kursus.

- 7.2. Nacionalinė teisėjo kategorija – suteikiama asmeniui turinčiam nemažesnę kaip 2 metų teisėjavimo praktiką ir teisėjavus ne mažiau kaip dešimt LMF, jos narių ar partnerių organizuotose varžybose, šoninio ir/ar ringo teisėjo pareigose. Taip pat kandidatas turi įvykdyti šiai kvalifikacinei kategorijai nustatytus reikalavimus (seminarai, kursai).
- 7.3. Tarptautinė teisėjo kategorija – suteikia Pasaulio IFMA arba Europos muaythai EMF federacijos.

8. LMF teisėjų teisės

- 8.1. Gauti tinkamo lygio mokymus, gauti mokymų sertifikatą apie atitinkamos pakopos mokymų išklausimą arba atžymą duomenų banke apie išklausytą mokymų kursą, jo rezultatus.
- 8.2. Kelti kvalifikaciją nacionaliniu, tarptautiniu mastu.
- 8.3. Laikyti kvalifikacinius egzaminus.
- 8.4. Gauti nustatytą piniginę išmoką už darbą sporto renginio metu.
- 8.5. Sustabdyti savo aktyvų dalyvavimą teisėjų veikloje, apie tai pranešant LMF vyriausiajam teisėjui ar jo pavaduotojui. Sustabdžius savo veiklą ilgesniam kaip 1 metų terminui, teisėjas turi teisę atstatyti anksčiau turėtą kategoriją teigiamai išlaikant (70% teisingų atsakymų) tos kategorijos reikalavimus atitinkantį testą (raštu) ir atlikus nurodytą praktinę užduotį. Neišlaikius testo asmuo būtų perkeliamas į vieną pakopą žemesnę teisėjų kategoriją. Praėjus metų terminui asmuo turi teisę pakartotinai laikyti aukštesnės teisėjų kategorijos testą. Savo veiklą trumpiau kaip 1 metams sustabdęs teisėjas, be papildomų reikalavimų gali kreiptis į LMF vyriausiąjį teisėją ar jo pavaduotoją, kad būtų atstatyta turėta kategorija.

9. LMF teisėjų pareigos

- 9.1. Pateikti korektiškus, tikslius duomenis anketai į duomenų banką.
- 9.2. Laikytis terminų, pateikiant atsakymus dėl dalyvavimo varžybose, registruotis į planuojamus mokymus, juos laiku apmokėti.
- 9.3. Dalyvauti LMF teisėjų rengiamuose mokymuose, seminaruose (ne mažiau kaip 1 kartą per metus).
- 9.4. Prisiimti atsakomybę už teisingą, objektyvų ir korektišką teisėjavimą.
- 9.5. Laikytis nustatytų drausmės ir etikos reikalavimų.
- 9.6. Vykdamas teisėjavimą kitose kovinių menų federacijose suderinti su LMF vyriausiuoju teisėju bei sudaryti teisėjų veiklos sutartis.

10. LMF teisėjų darbo apmokėjimas

- 10.1. Teisėjo praktikanto darbas neapmokamas.
- 10.2. Nacionalinės kategorijos teisėjui gali būti mokami maistpinigiai.
- 10.3. Tarptautinės kategorijos teisėjui gali būti mokami maistpinigiai ir kelionės išlaidos.

11. LMF teisėjų apranga

LMF teisėjams varžybų metu rekomenduotina dėvėti aprangą pagal patvirtintus IFMA/EMF taisyklių reikalavimus, tačiau apranga gali keistis, priklausomai nuo organizuojamų varžybų formato.

12. LMF teisėjai varžybų metu

- 12.1. LMF organizuojamose varžybose rekomenduotina, kad teisėjų brigadą sudarytų:
 - 1) Vyriausiasis varžybų teisėjas;
 - 2) Varžybų sekretorius;
 - 3) Ringo teisėjas;
 - 4) Šoniniai teisėjai;
 - 5) Teisėjas laikininkas;
 - 6) Teisėjas pranešėjas.
- 12.2. Varžybų vyriausiasis teisėjas LMF narių organizuojamose varžybose gali būti skiriamas tik suderinus su LMF vyriausiuoju teisėju arba jo pavaduotoju.

12.3. Visos LMF varžybos turi būti organizuojamos vadovaujantis parengtais ir patvirtintais varžybų nuostatais.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. LMF teisėjų teisėjavimo, atestavimo ir kategorijų suteikimo nuostatų įgyvendinimas bei atsakomybė

- 13.1. Nuostatai, atsižvelgiant į suformuotą ir besiformuojančią Europinę, pasaulinę muaythai teisėjavimo praktiką, peržiūrimi kasmet.
- 13.2. Nuostatai gali būti keičiami LMF valdybos paprastos daugumos sprendimu.
- 13.3. LMF valdybai priėmus sprendimą pakeisti Nuostatus, pateikiama nauja Nuostatų redakcija ir ant kiekvieno nuostatų lapo pasirašo LMF Prezidentas.
- 13.4. Kreiptis dėl Nuostatų papildymo, pakeitimo, pažeidimo raštu gali visi LMF nariai. Gautas kreipimasis svarstomas LMF posėdyje. Apie priimtus sprendimus informuojamas pareiškėjas bei kiti LMF nariai.
- 13.5. Nuostatai yra LMF reikalavimų įgyvendinamasis dokumentas ir yra privalomas visiems LMF nariams.
- 13.6. Nuostatai ir jų pakeitimai įsigalioja nuo jų pasirašymo dienos.

Lietuvos muaythai federacijos prezidentas
Edvardas Norkeliūnas